

Hindi Urdu for Health

The Practice of Medicine in Hindi and Urdu

repositories.lib.utexas.edu/handle/2152/64261

Hindi Urdu Flagship | South Asia Institute | Department of Asian Studies | The University of Texas at Austin

---

Ethics in Medicine

Ethics in medicine is not a new concern. But it has become much more pronounced in modern times. The issues involved may range from right diagnosis and right treatment to the fees charged to patients, and the administration of insurance and medical bills. This issue cuts across all genres of medicine, traditional as well as conventional. In this section we have video clips that inform us about how doctors following different medical systems talk about fees and ethics in their practice.

DEMOGRAPHICS, ETHICS, AWARENESS

Video URI: hdl.handle.net/2152/67526

Contents:

Hindi Transcription	2
Hindi Vocabulary	2
Hindi Questions	3
Urdu Transcription.....	4
Urdu Vocabulary	4
Urdu Question	5

Hindi Transcription

तो आलरेडी जो ये लोग कर रहे हैं, उसे बचाने के लिये आप क्या करते हैं?

हमने पिछले चार-पांच सालों से ये अभियान चलाया, बेटी बचाओ अभियान, उसमें हमने डॉक्टरों को, कैमिस्टों को, नर्सिज़, झोला छाप क्वैक डॉक्टरों को, इन सबकी अलग-अलग मीटिंग्स ली, सेमीनार लिये, उनको विभिन्न माध्यमों से ये समझाया कि आप जो ये कर रहे हैं, ये बहुत बड़ा पाप है... समाज के अंदर लड़के और लड़कियों की रेशियो जितनी बढ़ेगी, जितना लड़कियों की संख्या कम होगी, उतने लड़के कंवारे रहेंगे, उतना ही समाज में वो उपद्रव फैलायेंगे और उतना ही समाज के अंदर sense of insecurity आयेगी... और उससे अल्टीमेटली हमें ही नुकसान होगा... तो इस प्रकार से हम एक पाप को, धर्म को इसके साथ जोड़ के, कि कन्या भ्रूण हत्या महापाप है, इसको ना करें, इस प्रकार हम ना सिर्फ डॉक्टरों को अवेयर कर रहे हैं, उनको जागरूक कर रहे हैं और उनसे शपथ पत्र भरवा के उनको शपथ दिलवा रहे हैं कि हम ऐसा काम नहीं करेंगे, बल्कि गांव में जा के, स्कूलों के माध्यम से, कॉलेजिस के माध्यम से, गांव में चौपालों में, फंशान में, विवाह-शादियों में हम लोग ये प्रोग्राम करते हैं... अपने पंडितों के, इवन अब तो पंडितों ने भी सात की जगह आठ फेरे दिलवाने शुरू कर दिये शादियों में, आठवां फेरा इस बात का होता है कि "मैं यह प्रतिज्ञा करता हूं कि जब पेट में बच्चा होगा तो उसका गर्भ जांच नहीं करायेंगे और ना ही कन्या की भ्रूण हत्या करेंगे..." तो ये एक अच्छी चीज हमारे समाज में अब आने लग गई है, इस तरह के अभियानों की वजह से... और ये अभियान में हमारी सरकारें भी हमारा खूब सहयोग करती हैं, हमारा मीडिया भी हमारा खूब सहयोग करता है और जब भी कोई भी प्रोजैक्ट कन्या भ्रूण हत्या से संबंधित हम चलाते हैं तो इसमें मीडिया, सरकार, समाज और पढ़े-लिखे लोग, जागरूक लोग इसमें सपोर्ट भी करते हैं और काफी हद तक इस चीज को रोकने में हम लोग सफल भी हो रहे हैं...

Hindi Vocabulary

Campaign	अभियान चलाया
Beti Bachao Campaign	बेटी बचाओ अभियान
	झोला छाप
Different	अलग-अलग
Of many or different kinds	विभिन्न
Through the mediums of	माध्यमों से
Explained	समझाया
Sin, immorality	पाप
Ratio of boys and girls	लड़के और लड़कियों की रेशियो
Will reduce the number of girls	लड़कियों की संख्या कम होगी
Boys will stay unwed	लड़के कंवारे रहेंगे
Disturbance	उपद्रव
Loss	नुकसान

Religion, faith, duty	धर्म
Female feticide	कन्या भ्रूण हत्या
Great sin	महापाप
Vigilant	जागरूक
Certificate of oath	शपथ पत्र
In weddings	विवाह-शादियों में

Hindi Questions

'बेटी बचाओ अभियान' की मीटिंग में भ्रूणहत्या के बारे में क्या कहा जाता है?

- 1 कि कन्या भ्रूणहत्या महापाप है
- 2 कि लड़कियों की संख्या कम हो जाएगी
- 3 कि समाज में उपद्रव फैलेंगे
- 4 सब कहा जाता है

Urdu Transcription

تو آریڈی جو یہ لوگ کر رہے ہیں، اسے بچانے کے لئے آپ کیا کرتے ہیں؟

ہم نے پچھلے چار پانچ سالوں سے یہ ابھیان چلایا، بیٹی بچاؤ ابھیان، اس میں ہم نے ڈاکٹروں کو، کیمسٹوں کو، نرسز، چھوٹا چھاپ کویک ڈاکٹروں کو، ان سب کی الگ الگ میٹنگس لی، سیمینار لئے، ان کو وبھنن مادھیموں سے یہ سمجھایا کہ آپ جو یہ کر رہے ہیں، یہ بہت بڑا پاپ ہے۔ سماج کے اندر لڑکے اور لڑکیوں کی ریشیوں جتنی بڑھیگی، جتنا لڑکیوں کی سنکھیا کم ہوگی، اتنے لڑکے کنوارے رہینگے، اتنا ہی سماج میں وہ اپدرو پھیلائینگے اور اتنا ہی سماج کے اندر سینس آف انسکیورٹی آئیگی۔ اور اس سے الٹمیٹلی ہمیں ہی نخسان ہوگا۔ تو اس پرکار سے ہم ایک پاپ کو، دھرم کو اس کے ساتھ جوڑ کے، کہ کنیا دھرون ہنیا مہاپاپ ہے، اس کو نہ کریں، اس پرکار ہم نہ صرف ڈاکٹروں کو اوپر کر رہے ہیں، ان کو جاگروک کر رہے ہیں اور ان سے شاپتہ پتر بھروا کے ان کو شپتہ دلوا رہے ہیں کہ ہم ایسا کام نہیں کرینگے، بلکہ گانوں میں جا کے، اسکولوں کے مادھیم سے، کالیجس کے مادھیم سے، گاؤں میں چوپالوں میں، فنکشن میں، وواہ شادیوں میں ہم لوگ یہ پروگرام کرتے ہیں۔ اپنے پنڈتوں کے، ایون اب تو پنڈتوں نے بھی سات کی جگہ آٹھ پھیرے دلوانے شروع کر دئیے شادیوں میں، آٹھواں پھیرا اس بات کا ہوتا ہے کہ میں، یہ ہے، پرتدیہ کرتا ہوں کہ جب پیٹ میں بچہ ہوگا تو اس کا گربہ جانچ نہیں کرائینگے اور نا ہی کنیا کی دھرون ہنیا کرینگے۔ تو یہ ایک اچھی چیز ہمارے سماج میں اب آنے لگ گئی ہے، اس طرح کے ابھیانوں کی وجہ سے۔ اور یہ ابھیان میں ہماری سرکاریں بھی ہمارا خوب سہیوگ کرتی ہیں، ہمارا میڈیا بھی ہمارا خوب سہیوگ کرتا ہے اور جب بھی کوئی بھی پروجیکٹ کنیا دھرون ہنیا سے سمبندت ہم چلاتے ہیں تو اس میں میڈیا، سرکار، سماج اور پڑھے لکھے لوگ، جاگروک لوگ اس میں شپورٹ بھی کرتے ہیں اور کافی حد تک اس چیز کو روکنے میں ہم لوگ سفلی بھی ہو رہے ہیں۔

Urdu Vocabulary

	لڑکیوں کی سنکھیا کم ہوگی
Campaign	ابھیان چلایا
Beti Bachao Campaign	بیٹی بچاؤ ابھیان
	چھوٹا چھاپ
Different	الگ الگ
Of many or different kinds	وبھن
Through the mediums of	مادھیموں سے
Explained	سمجھایا
Sin, immorality	پاپ
Ratio of boys and girls	لڑکے اور لڑکیوں کی ریشیوں
Will reduce the number of girls	
Boys will stay unwed	لڑکے کنوارے رہینگے
Disturbance	اپدرو
Loss	نخسان

Religion, faith, duty	دھرم
Female feticide	کنیا دھرون بتیا
Great sin	مہاپاپ
Vigilant	جاگروک
Certificate of oath	شاپتھ پتر
In weddings	وواہ شادیوں میں

Urdu Question

بیٹی بچاؤ ابھیان کے میٹنگس میں دھرون بتیا کے بارے میں کیا کہا جاتا ہے؟

- 1 کہ کنیا دھرون بتیا مہاپاپ ہے
- 2 کہ لڑکیوں کی سنکھیا کم ہو جائیگی
- 3 کہ سماج میں اوپر دو پھیلینگے
- 4 سب کہا جاتا ہے